

[Martin Sørensen (Peterslund).]

sig naturligvis en hel Række Betæneligheder af forskellig Art. Det gør der jo altid ved en ny Reform, og disse Betæneligheder er ogsaa kommet til fuld Udfoldelse fra de to ærede Oppositionspartier, stærkest og mest udførligt fra Partiet Venstre. Det er dels Betæneligheder af økonomisk Karakter, dels Betæneligheder med Hensyn til Muligheden af at administrere Loven saaledes, at den kommer til at virke efter Hensigten.

De største Betæneligheder fremføres fra Landbruget, som hævder, at Lovens Bestemmelser vil gribe generende ind i Arbejdsforholdene og desuden skabe en Fordyrelse af Landbrugets Omkostninger og derved hæve Prisniveauet. Jeg vil imidlertid mene, at det er muligt at administrere Loven saaledes, at den ikke i væsentlig Grad vil betyde en Gene for selve Arbejdet. Jeg forstod ogsaa paa den højtærede Socialminister, at ved Udformningen af Bestemmelserne og ved Fortolkningen af Loven i de Tilfælde, hvor Fortolkningen er henlagt til Socialministeren, vil man bestrebe sig for, at den volder mindst mulig Gene for Arbejdet. I alle Tilfælde kan Lovens Bestemmelser inden for dens Rammer praktiseres saaledes, at den Afbrydelse af Arbejdet, som Ferien medfører, ikke vil betyde nogen væsentlig Ulempe for Bedrifterne. Jeg hørte den ærede Ordfører for Venstre omtale Tørveproduktionen, der jo falder inden for den Tid, hvortil Ferien er henlagt, væsentlig mellem 1. Maj og 1. Oktober. Jeg tillader mig at gøre opmærksom paa, at § 4 indeholder en Beføjelse til at omlægge Ferien, saaledes at den gives uden for Tiden 1. Maj—1. Oktober. Tørveproduktionen vil altsaa ikke blive ødelagt, fordi man gennemfører Ferien.

De allerfleste Landmænd giver jo deres Folk nogen Ferie allerede under de nuværende Forhold, sædvanligvis en Uge ved Juletid og nogle Dage om Sommeren, uden at hverken Landmændene eller deres Medhjælpere og Daglejere af den Grund gransker i Medhjælperloven eller andre Love eller i den Kontrakt, der er indgaaet mellem Arbejdsgiver og Arbejdere. Forholdet mellem gode Arbejdsgivere og gode Medhjælpere og Arbejdere er jo i al Almindelighed saaledes, at de kan tale sig til Rette om den Ferie, som det er nødvendigt for Arbejderen at faa, og som ikke altid just falder i saa og saa mange sammenhængende Dage, men som oftest kommer Dag for Dag i Aarets Løb, naar det er nødvendigt for Arbejderen af private Grunde at faa en Fridag, og

Loven vil derfor ikke virke som nogen stor Omvæltning i de bestaaende Forhold eller medføre store Ulemper i Arbejdets Planlægning og Udførelse. Arbejdet i Landbruget er naturligvis af en anden og mere ømtaalig Karakter end Arbejdet i andre Erhverv. Der er visse Arbejder i Landbruget, som skal udføres straks; de kan ikke opsættes. Kreaturerne skal passes og malkes, Høsten skal bjærges og Roerne tyndes ud; det er ikke noget, man saadan kan sætte hen til næste Uge eller til næste Maaned og sige, at naar vi er færdige med at holde Ferie, begynder vi paa det igen; det skal gøres i Dag. Det er kun Fabrikker og Gartnere, der har Tag over Virksomheden; det har Landmændene jo ikke endnu, saaledes at man kan gøre sig uafhængig af Vejret.

Selv om man nu indrømmer denne Forskel i arbejdsmæssig Henseende, tror jeg med den Erfaring, jeg har erhvervet mig som Landbruger i ca. 40 Aar, at det vil være muligt at tilstaa vore Medarbejdere i Landbruget den Ferie, som Lovforslaget omhandler, uden væsentlige Ulemper for Landbrugsarbejdets tidsmæssigt rigtige og forsvarlige Udførelse. Om Sommeren er der jo altid en Periode enten før Roesæsonen eller før Høsten, hvor der er mindre travlt end ellers, og hvor der kan blive Tid til en Uges Ferie, uden at Afgrøderne lider Skade.

Den økonomiske Betænelighed er blevet fremhævet stærkt af ærede Oppositionstalere i det andet høje Ting ved Lovforslagets Behandling der, og jeg skal ikke underkende, at der er et økonomisk Spørgsmaal; men jeg tror, at det er blevet i høj Grad overdrevet. Jeg mener, at man i høj Grad hæfter sig ved Lønningerne, som de er i Dag, uden at tage Hensyn til, om disse kan forudsættes at blive paa samme Niveau, naar Lønnen enten som Følge af frivillige Ferieoverenskomster eller som Følge af Bestemmelser i nærværende Lov stiger i andre Erhverv. Naar Arbejderne i andre Erhverv faar Ferie, altsaa 4 pCt.s Lønforhøjelse, vil det vel nok være meget vanskeligt at holde Landbrugsarbejderne tilfredse, uden at de faar tilsvarende Fordele. Naar Vilkaarene forbedres rundt om os, kan vi ikke vente fortsat at være i Stand til at virke tillokkende for Landbrugsarbejderne. Det har allerede vist sig under de nuværende Forhold, hvor det volder Vanskelighed i Sæsonerne at tilvejebringe tilstrækkelig Arbejdskraft for Landmændene. Selve den Omstændighed, at der i alle andre Erhverv gives Ferie, vil medføre ikke alene en Lønstigning hos os, men ogsaa gøre det